

دادن هدایای
فناورانه مثل
میکروسکوپ
پیشرفته به
برزیل، ایجاد
کارخانه‌های
نیازمند فناوری
در ونزوئلا و انجام
طرح‌های صنعتی
و فناورانه در
عراق از مصادیق
دیپلماسی علمی
جمهوری اسلامی
ایران است.

پیشبرد دیپلماسی علمی وظایفی دارد و وزارت خارجه به عنوان دستگاه متولی دیپلماسی اقدامات تسهیل‌کننده متعددی باید انجام دهد. حتی بخش‌هایی از نیروی انتظامی مانند پلیس گذرنامه در این حوزه وظایفی بر عهده دارند. هماهنگی این دستگاه‌ها بسیار مهم است که اکنون انجام نمی‌شود. نکته مهم آخری که اینجا باید ذکر شود، قوانین و مقرراتی است که باید تغییر کند. یکی از آن‌ها قوانین و مقررات اقامت، تابعیت، کار و ویزاست که باید با توجه به وضعیت جدید زیست جهانی تغییرات مناسبی را تجربه کند.

پیشنادهایی برای بهبود دیپلماسی علمی

دولت سیزدهم در بیان رئیس‌جمهور، وزیر امور خارجه و وزیر علوم یکی از اهداف سیاست خارجی خود را بهبود قابل توجه دیپلماسی علمی ذکر کرده که برای دستیابی به آن، چند راهکار

پیشنهاد می‌شود:

- الف. طراحی نقشه جامع تعاملات علمی بین‌المللی کشور و تعیین کشورهای هدف و موضوعاتی که باید کار با آن‌ها در اولویت باشد. این کار سبب تمرکز منابع و جلوگیری از هدررفت انرژی‌ها و رسیدن به اهداف می‌شود؛ برای مثال، کشور آلمان به عنوان یکی از کشورهای پیشرو در این حوزه، برای هر کشوری مزیتی در نظر گرفته که مورد نیاز آلمان است. در مورد همکاری با ایران هم حوزه باستان‌شناسی را دنبال می‌کند. این کار برای کشور ما نیز ضروری است.
- ب. ایجاد کارگروهی به منظور ایجاد هماهنگی میان دستگاه‌های متعدد مسئول در این حوزه با اختیارات لازم که بتوانند کارها را به پیش ببرند.
- ج. تغییر قوانین مورد نیاز که البته طرحی در مجلس شورای اسلامی در این خصوص درباره تغییر اساسی قوانین تابعیت، اقامت و مهاجرت در جریان است که از نمایندگان محترم مردم انتظار می‌رود آن را بر اساس منافع ملی در اولویت بررسی‌های خود قرار بدهند.
- د. تغییر آیین‌نامه‌های داخلی وزارت علوم و وزارت بهداشت برای تشویق اساتید و دانشجویان به فعالیت بیشتر در حوزه همکاری‌های هدفمند خارجی به منظور تأمین منافع کشور، مورد دیگری است که باید پیگیری شود.
- ه. قائل شدن امتیازات قابل توجه برای دانشگاه‌ها و مؤسساتی که تعداد بیشتری دانشجو و استاد خارجی را جذب می‌کنند.
- و. برگزاری دوره‌های دانش‌افزایی به منظور آشنایی با این موضوع به صورت علمی از دیگر سرفصل‌هایی است که باید پی گرفته شود؛ چراکه دیپلماسی علمی موضوعی تخصصی است و انجام و پیشبرد آن به فعالیت هدفمند مبتنی بر دانش روز دنیا نیازمند است.